

[Handelsministeren.]

Paragraffer i selve Bankloven vil kunne udviskes eller sættes ud af Kraft.

Det glædede mig at høre den Udtalelse fremsat af det ærede Medlem, at selve det Grundlag, som her foreligger, er Venstre ikke Modstander af. Men der var naturligvis forskellige Spørgsmaal, som skulde drøttes, navnlig et Spørgsmaal, som ogsaa drøftedes i Fjor og drøftedes paa en saadan Maade, at denne Drøftelse vel i nogen Maade var bestemmende for, at der ikke kom noget ud af Arbejdet, Salget af Landmandsbankens Aktier. Jeg forelagde jo et Lovforslag i Fjor angaaende dette specielle Forhold. Det naaede ikke heller at blive til Lov. Jeg er ganske paa det rene med, at Spørgsmaalet om Landmandsbanken ogsaa nu vil komme frem. Jeg gør disse Bemærkninger baade over for det, som er fremført af det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, og det, der er fremført af det ærede Medlem Hr. Korsgaard.

Over for det ærede Medlem Hr. Korsgaards Bemærkninger maa jeg sige, at jeg synes ikke, han har Ret i, at man kan have nogen Betænkelighed ved at gøre Banken til en Regeringsbank saaledes som foreslaaet. Ogsaa den nuværende Bank er jo under Regeringens Kontrol, og alle Partier, ogsaa Det konservative Folkeparti, har stemt for at sætte den nuværende Nationalbank under Regeringens Kontrol. Det er klart, at det maatte man gøre, da Nationalbanken ikke længere var i Stand til at opfylde sine oktrojmæssige Forpligtelser, hvad alle og enhver ved, at den ikke var i Stand til. Efter det, som skete den 21. September 1931, maatte Regeringen og Rigsdagen have Indseende med Nationalbanken. Det er givet, at Nationalbanken ikke vilde have været i Stand til at opfylde sine oktrojmæssige Forpligtelser; der vilde være indtraadt økonomisk Sammenbrud her i Landet i Løbet af ganske kort Tid, hvis man havde krævet, at Nationalbanken skulde opfylde sine oktrojmæssige Forpligtelser. Det kunde ikke ske. Derfor maatte Regeringen og Rigsdagen tage sig af Nationalbankens Forhold og øve den Indflydelse, man skønnede nødvendigt at øve.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard sagde, at vi havde givet et Løfte om at sælge Landmandsbankens Aktier. Jeg skal ikke komme dybere ind paa dette. Jeg vil dog sige, at noget Løfte er der ikke Tale om. Vi har stemt for Loven af 1928, hvorefter Landmandsbankens Forhold er ordnet, men vi har allerede, da denne Lov blev vedtaget, taget vort bestemte Standpunkt

over for enkelte Bestemmelser i Loven, og vi forbeholdt os dengang og maa selvfølgelig forbeholde os fremdeles at være imod visse Bestemmelser i Loven. Til den Ende har jeg ogsaa fremsat et Forslag i Rigsdagen, hvorefter visse Bestemmelser i Loven skulde kunne ændres. At dette Forslag ikke er blevet vedtaget, er en Sag for sig. Det er jo muligt, at det kan blive vedtaget, naar det bliver fremsat igen.

Det ærede Medlem sagde, at jeg kunde ikke forvente, at Det konservative Folkeparti kunde give Tilslutning til Lovforslaget om Danmarks Bank, medmindre man fik Sikkerhed for, at over Halvdelen af Landmandsbankens Aktier var solgt eller blev solgt; det behøvede, saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, ikke at ske omgaaende, det kunde ske ratevis. Jeg kan dertil føje, at jeg gaar ogsaa ud fra, at man under alle Omstændigheder eventuelt vilde give Tilladelse til ratevis Salg, for ellers kunde det godt føre til, at Staten fik meget mindre for disse Aktier. Det er jo ikke saa let, selv om der er rigeligt af Penge i Øjeblikket, at udbyde saa stor en Aktiepost paa een Gang. Et saadant Udbud vilde let føre til, at man fik en mindre Pris for Aktierne, end man vilde faa, hvis man udbød dem i mindre Portioner.

Men det ærede Medlem vilde altsaa have mere end Halvdelen af Aktierne solgt, og en af hans Begrundelser derfor var, at der er for stor Risiko for Staten ved at have over Halvdelen af Landmandsbankens Aktier, idet det ærede Medlem gjorde den Betragtning gældende, at naar Staten ejede over Halvdelen af Aktierne, vilde Staten i et givet Tilfælde være forpligtet over for alle Bankens Kreditorer, det vil i dette Tilfælde sige Indskyderne. Hertil føjede det ærede Medlem, at det kunde komme til at koste mange Penge.

Det er for saa vidt rigtigt. Men det har ogsaa kostet Penge ikke at være Aktionær i Den danske Landmandsbank. Det har kostet Staten mange Penge, skønt den stod uden for, ikke ejede saa meget som en eneste Aktie i Landmandsbanken. Det har kostet Staten 177 Mill. Kr. at yde sin Medvirken til, at Landmandsbankens Kreditorer kunde faa, hvad de havde Krav paa. Forholdet bliver altsaa det, at hvad enten Staten ejer Aktier i større eller mindre Udstrækning, eller den ingen Aktier ejer, kan der henvises til, at Staten har maattet træde til i paa-kommende Tilfælde.

Staten havde ingen juridisk og for den Sags Skyld heller ingen moralsk Forpligtelse til at træde til i 1922 med sin Kaution over for alle Kreditorer i Den danske Landmands-